

JAK PŘIPRAVIT STUDIJNÍ OPORY PRO DISTANČNÍ VÝUKU?

tipy pro asynchronní e-learning na vysoké škole

1. KOMBINACE AKTIVIT

Základem distanční výuky na vysoké škole by měly být asynchronní aktivity. Vyučující je připraví a studenti pracují v čase, který jim vyhovuje. Vyučující pak podle svých časových možností poskytuje zpětnou vazbu a podporuje motivaci studentů. Předpokladem úspěchu jsou didakticky správně vytvořené studijní opory kombinované s průběžným citlivým vedením studentů. Asynchronní výuku je účelné doplnit malým počtem videokonferencí pro konzultaci problémů.

2. SYSTÉM PRO ŘÍZENÍ VÝUKY

Chceme-li studentům zjednodušit situaci, zvolíme pro distanční výuku platformu, se kterou již mají předchozí zkušenost. Vždy je dobré pracovat v systému, se kterým nám může pomoci technik nablízku nebo zkušenější kolega. Vhodné je vybrat komplexní systém (např. LMS Moodle) provázaný se systémem studijní agendy. Jako studijní oporu dnes většinou vytváříme tzv. on-line kurz, který je specificky připraven jako multimediální interaktivní podpora konkrétního předmětu na vysoké škole.

3. ÚVODNÍ INFORMACE

V úvodu zařadíme informaci o tom, komu je opora určena, jaké je její zaměření a jak jsou vymezeny její cíle. Důležité je uvést jméno autora opory, výstupy studia, doporučenou studijní literaturu a kontakt na vyučujícího. Motivačně může působit úvodní slovo pro studenta (např. formou videa), vhodné je stanovit pravidla studia.

4. STRUKTURA A FORMA MATERIÁLŮ

Studijní texty by měly být kratší (maximálně dvě obrazovky), rozsáhlé nepřehledné texty studium ztěžují. Text členíme do menších úseků (odrážkami, číslováním, různými úrovněmi, mezinadpisy). Strukturu navrhujeme jednoduchou (maximálně jedna úroveň podkapitol). Barvy a jiné efekty volíme uvážlivě, aby zjednodušovaly nikoli komplikovaly učení. Bezpatkové písmo se na obrazovce čte lépe než patkové.

5. STUDIJNÍ TEXTY

Studentům se velmi dobře pracuje s texty, ve kterých jim klademe otázky, obracíme se na ně. Naznačujeme vzájemné souvislosti jednotlivých textů. Uvádíme dostatečné množství ilustrujících příkladů. Zařazujeme řečnické a kontrolní otázky, otázky k zamyšlení apod. Někdy nemusíme ani celé texty sami připravovat. Využijeme primární zdroje a k nim připravíme komentář a zadání úkolů pro studenty.

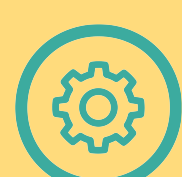
6. MULTIMEDIÁLNÍ PRVKY

Pokud je to funkční vzhledem k tematickému zaměření disciplíny, kombinujeme studijní texty s obrázky, fotografiemi, animacemi, vkládáme odkazy na videonahrávky či audionahrávky, vytváříme interaktivní cvičení a autotesty. Multimédia využíváme i při zadání úkolů. Pamatujeme na nápovědy a tipy pro řešení, studentům můžeme dát pro inspiraci modelová řešení zpracování úkolů.

7. MOTIVACE STUDENTŮ

Motivující jsou studijní opory pro distanční výuku tehdy, pokud studenty aktivizují a poskytují jim zpětnou vazbu o tom, jak učivo zvládli. Umožňujeme i sociální interakci (např. výměnu zkušeností či názorů v diskuzních fórech a další skupinové aktivity). Úkoly zadáváme tak, aby byly variantní a studenti měli možnost volby, snažíme se, aby řešení úkolů bylo výzvou. V přiměřené míře zařazujeme i prvky humoru.

8. ŘÍZENÍ VÝUKY

Stanovíme vždy jasně cíle výuky. Pravidelně studenty kontaktujeme, doporučujeme postup práce se studijní oporou na určité období (např. na týden). Tento postup přizpůsobujeme momentální situaci. Individuálně řešíme problémy studentů, vypracované úkoly hodnotíme především formativně a poskytujeme zpětnou vazbu o výsledcích testů. Využíváme možnost monitorovat práci studentů v systému pro řízení výuky a vytipovat studenty ohrožené studijní neúspěšností.

9. KOMUNIKACE SE STUDENTY

Komunikace se studenty je zásadní, umožňuje navázat sociální kontakt i poskytovat zpětnou vazbu. Ve zvoleném systému pro řízení výuky využíváme diskusní fóra. Při písemné komunikaci se snažíme vytvořit přátelskou atmosféru, podporujeme studenty v kladení dotazů. Dodržujeme zásady vstřícné a pozitivní komunikace. Máme stále na mysli, že absence nonverbální komunikace může snadno způsobit zbytečná nedorozumění.

10. ZPĚTNÁ VAZBA

Na dotazy studentů odpovídáme co nejdříve. V úvodní zprávě studentům uvedeme, kdy přibližně od nás dostanou odpověď, a snažíme se tuto lhůtu dodržet. Je důležité vycítit, kdy student potřebuje podpořit, kdy je třeba posílit jeho důvěru ve vlastní schopnosti, poskytovat mu pozitivní zpětnou vazbu. Dáváme jednotlivým studentům najevo, že víme, jaký pokrok ve studiu udělali, v čem jsou dobří, upozorňujeme na to, které dovednosti mohou ještě zlepšit.